

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Tiedonhallintalain 9 §:n lausuntomenettely

INFOTILAISUUDET

29.8.2024 KLO 9.30-11.00

6.9.2024 KLO 12.00-13.30

Tervetuloa infotilaisuuteen tiedonhallintalain lausuntomenettelystä!

Tilaisuuden esitysmateriaali on ladattavissa valtiovarainministeriön verkkosivulta osoitteesta vm.fi/tiedonhallintalain-lausuntomenettely.

Voit esittää kysymyksiä esityksen aikana chatin kautta. Kysymyksiin vastataan käytettävissä olevan ajan puitteissa tilaisuuden lopussa tai vaihtoehtoisesti tilaisuuden jälkeen chatissa.

Osallistujien mikrofonit on mykistetty.

Infotilaisuuden sisältö

- Tilaisuuden tarkoitus ja tavoitteet
- Tiedonhallintalain lausuntomenettelystä annettu ohje
- Tiedonhallintalain 9 §:n lausuntomenettely, lausuntokohteet ja lausuntopyyntöjen ajankohdat
- Lausuntopyynnön tietosisältö
- Selvityksen toimittaminen valtiovarainministeriöön
- Tilaisuuden päättäminen

Tilaisuuden tarkoitus ja tavoitteet

Tilaisuuden tarkoitus ja tavoitteet

- Valtiovarainministeriö päivitti tiedonhallintalain lausuntomenettelystä annetun ohjeen kesäkuussa 2024.
- Tilaisuudessa kerrataan lausuntomenettelyn perusteita sekä käydään läpi päivitettyä ohjeistusta.
- Tavoitteena on tukea annettuun ohjeistukseen perehtymistä sekä lausuntopyyntöjen valmistelua.
- Lisätietoja lausuntomenettelystä löytyy valtiovarainministeriön verkkosivulta, josta on saatavilla myös tämän tilaisuuden esitysaineisto.
 - vm.fi/tiedonhallintalain-lausuntomenettely

Tiedonhallintalain lausuntomenettelystä annettu ohje

Lausuntomenettelystä annettu ohjeistus

Lausuntomenettelyn ohje VN/14976/2019-VM-13

- Lausuntomenettelyn tavoitteiden, sääntelyn ja prosessin kuvaus
- Lausuntoa edellyttävät muutokset ja lausuntopyyntöjen ajankohdat
- Lausuntopyynnön tietosisältö ja vaihtoehtoiset esittämistavat
- Taloudellisten vaikutusten arvioinnin ohjeistus
- Lausuntopyynnön ja selvityksen toimittaminen

Liite 1 Tiedonhallintakartan hyödyntäminen

- Julkisen hallinnon tiedonhallintakartta ja sen tietosisältö
- Julkisen hallinnon tiedonhallintakartan hyödyntäminen muutosvaikutusten arvioinnissa ja lausuntopyynnön tietosisällön koostamisessa
- Esimerkkejä hyödyntämisestä

Liite 2 Mallipohja muutosvaikutusten arvioinnin ja toteutussuunnitelman esittämiseen

- Virasto voi hyödyntää liitteen 2 mukaista mallipohjaa lausuntopyynnön toimittamisessa tai virasto voi toimittaa lausuntopyynnön muita asiakirjoja hyödyntäen
- Taustatiedot, perustiedot, muutoksen kuvaus ja tavoitteet, toteutus, vaikutukset tiedonhallintaan ja taloudelliset vaikutukset

Liite 3 Kustannus-hyötyanalyysin mallipohja

- Virasto voi hyödyntää liitteen 3 mukaista mallipohjaa taloudellisten vaikutusten arvioinnin yksityiskohtaisten tietojen esittämisessä tai virasto voi käyttää myös muuta soveltuvaa laskelmaa
- Yhteenveto, Kustannus-hyötyanalyysi, Rahoitus, Kaaviot ja HTV-laskennan aputaulukko

Lausuntomenettelystä annettua ohjeistusta on selkeytetty ja täydennetty, mutta menettelyn perusteisiin ei kohdennu muutoksia

Lausuntomenettelyn perusteet eivät ole muuttuneet

- Tiedonhallintalain 9 §:än ja lausuntomenettelystä annettuun asetukseen (1301/2019) ei ole tullut muutoksia.
 - Lausuntokohteissa ja lausuntopyyntöjen ajankohdissa ei muutoksia.
 - Lausuntomenettelyn prosessissa ei muutoksia.
- Lausuntopyynnön tietosisältö muodostuu edelleen tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnin (TiHL 5.3 §) ja taloudellisten vaikutusten arvioinnin (TiHL 8.1 §) sekä toteutussuunnitelman (A 1301/2019, 3 §) kautta.

Lausuntomenettelystä annettua ohjeistusta on päivitetty

- Ohjeen päivittämisessä on huomioitu Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan antamat uudet suositukset, keskeisenä suositus tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista (VM 2024:21).
- Päivityksissä on otettu huomioon tiedonhallintalakiin tulleita täydennyksiä, esim. automaattinen ratkaisumenettely (6 A luku).
- Ohjeen rakennetta on selkeytetty; yleistä muutosvaikutusten arvioinnin ohjeistusta on poistettu ohjeesta ja taloudellisten vaikutusten arviointia koskevat sisällöt on koottu yhteen lukuun.
- Ohjeeseen on lisätty liite 1 Tiedonhallintakartan hyödyntäminen tukemaan yhteisten tietovarantojen hyödyntämistä ja yhteentoimivuutta koskevaa arviointia.
- Ohjeessa ja ohjeen liitteessä 2 tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämistä sekä yhteentoimivuutta koskevien sisältöjen jäsentelyä on päivitetty.
- Taloudellisten vaikutusten arvioinnin ohjeistusta on päivitetty vastaamaan uutta ohjeen liitettä 3 (kustannus-hyötyanalyysin pohja).

Ohjeen sisältö

(VN/14976/2019-VM-13)

Sisällys

1.	Tausta ja tarkoitus	3
2.	Tiedonhallintalain 9 §:n lausuntomenettely	3
2.1.	Lausuntomenettelyn tavoitteet	3
2.2.	Lausuntomenettelyä koskeva sääntely ja sen soveltaminen	5
2.3.	Lausuntomenettely prosessina	7
3.	Lausuntoa edellyttävä tiedonhallinnan muutos	9
3.1.	Valtioneuvoston asetuksen mukaiset lausuntokohteet	10
3.2.	Näkökulmia lausuntokohteen laajuuden määrittämiseen	13
4.	Lausuntopyyntöjen ajankohdat	14
4.1.	Toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä	16
4.2.	Ennen päätöstä määrärahan käytöstä	17
4.3.	Lausuntokohteen muuttuessa olennaisesti	18
4.4.	Tuottavuusrahaehdotus tai raha-asiainvaliokunnan käsittely	19
5.	Lausuntopyynnön tietosisältö ja sen esittäminen	20
5.1.	Vaihtoehtoisia menettelyjä tietosisällön esittämiseksi	22
5.2.	Tiedonhallinnan muutoksesta ja vaikutuksista esitettävät tiedot	24
5.2.1.	Tausta- ja perustiedot	26
5.2.2.	Muutoksen kuvaus ja tavoitteet	27
5.2.3.	Toteutus	28
5.2.4.	Vaikutukset tehtäviin, vastuisiin, prosesseihin ja palveluihin	29
5.2.5.	Vaikutukset yhteisten tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämiseen	30
5.2.6.	Vaikutukset tietovarantojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen	33
5.2.7.	Vaikutukset tietoturvallisuuteen ja jatkuvuuden varmistamiseen	36
5.3.	Taloudellisten vaikutusten arviointi ja siitä esitettävät tiedot	38
5.3.1.	Taloudellisten vaikutusten arviointi osana toiminnan ja talouden suunnittelua	40
5.3.2.	Taloudellisten vaikutusten arviointimenettelyiden ja -perusteiden kuvaaminen	41
5.3.3.	Kustannus-hyötyanalyysin tietosisältö	42
5.3.4.	Kustannus-hyötyanalyysin mallipohjan rakenne	46
6.	Lausuntopyynnön toimittaminen	50
7.	Selvityksen toimittaminen	51
8.	Lisätietoja	52

**Tiedonhallintalain 9 §:n
lausuntomenettely,
lausuntokohteet ja
lausuntopyyntöjen ajankohdat**

Lausunto muutosten arvioinnista valtionhallinnossa

- Lausunnosta [tiedonhallinnan] muutosten arvioinnista on säädetty 1.1.2020 voimaan astuneen tiedonhallintalain (906/2019) 9 §:ssä.
- Valtion virastojen ja laitosten on toimitettava valtiovarainministeriölle **tiedonhallintalain 5.3 §:n ja 8.1 §:n perusteella tehty arviointi** tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämistä, yhteentoimivuutta ja tietoturvallisuutta koskevaa lausuntoa varten, kun:
 - arvioidulla muutoksella on merkittäviä taloudellisia tai toiminnallisia vaikutuksia tiedonhallintaan tai toimintaan
 - muutos koskee julkisen hallinnon yhteisten tietovarantojen rajapintojen tietorakenteiden olennaisia muutoksia
- Valtioneuvoston asetuksella (1301/2019) lausuntomenettelystä tiedonhallinnan muutosta koskevissa asioissa on tarkennettu mm. lausuntoa edellyttäviä tiedonhallinnan muutoksia, lausuntopyynnön ajankohtia ja lausuntopyynnön yhteydessä toimitettavia tietoja.
- Valtiovarainministeriön lausunnossa arvioidaan lausuntopyyntöaineistossa esitettyjen tietojen ja perustelujen avulla, **onko muutoksen vaikutusten arviointi ollut riittävän kattavaa ja oikeansuuntaista** suhteessa tiedonhallintalain arviointivelvoitteeseen.

Tiedonhallintalain lausuntomenettely 2020–2023

Vuosi 2023

29	Saapuneita lausuntopyyntöjä	10	Hallinnonalalta lausuntopyyntöjä
25	Annettuja lausuntoja	19	Virastolta lausuntopyyntöjä

Vuosi 2022

22	Saapuneita lausuntopyyntöjä	9	Hallinnonalalta lausuntopyyntöjä
26	Annettuja lausuntoja	17	Virastolta lausuntopyyntöjä

Vuosi 2021

37	Saapuneita lausuntopyyntöjä	8	Hallinnonalalta lausuntopyyntöjä
34	Annettuja lausuntoja	18	Virastolta lausuntopyyntöjä

Vuosi 2020

55	Saapuneita lausuntopyyntöjä	11	Hallinnonalalta lausuntopyyntöjä
48	Annettuja lausuntoja	23	Virastolta lausuntopyyntöjä

The background features several thin, curved teal lines that sweep across the slide, creating a modern, abstract design. These lines intersect and curve around the central text.

Lausuntomenettelyn kytkeytyminen tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointiin

Lausuntomenettely pohjautuu tiedonhallinnan muutosvaikutusten ja taloudellisten vaikutusten arviointiin

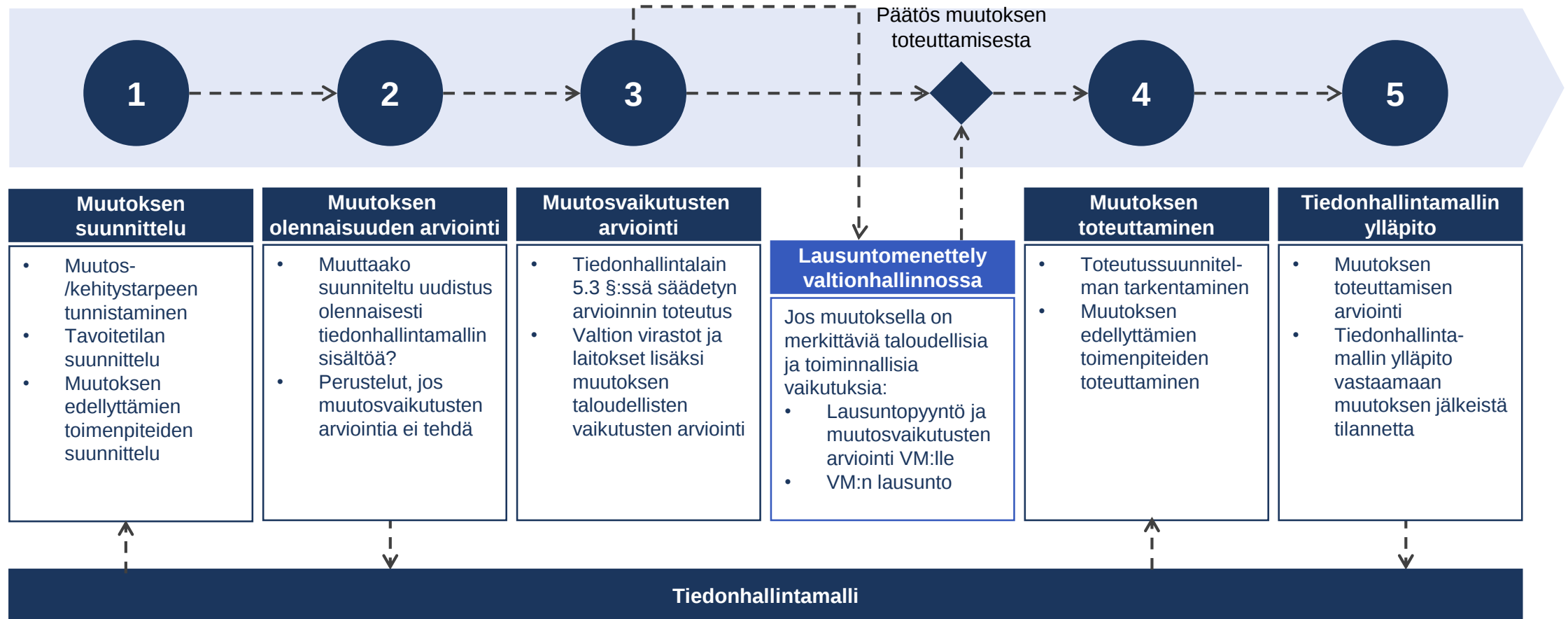
Suunniteltaessa tiedonhallintamallin sisältöön vaikuttavia olennaisia hallinnollisia uudistuksia ja tietojärjestelmien käyttöönottoa **tiedonhallintayksikössä** on arvioitava näihin kohdistuvat muutokset ja niiden vaikutukset (TiHL 5.3 §). Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunta on antanut osana edistämistehtäväänsä suosituksen tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista.

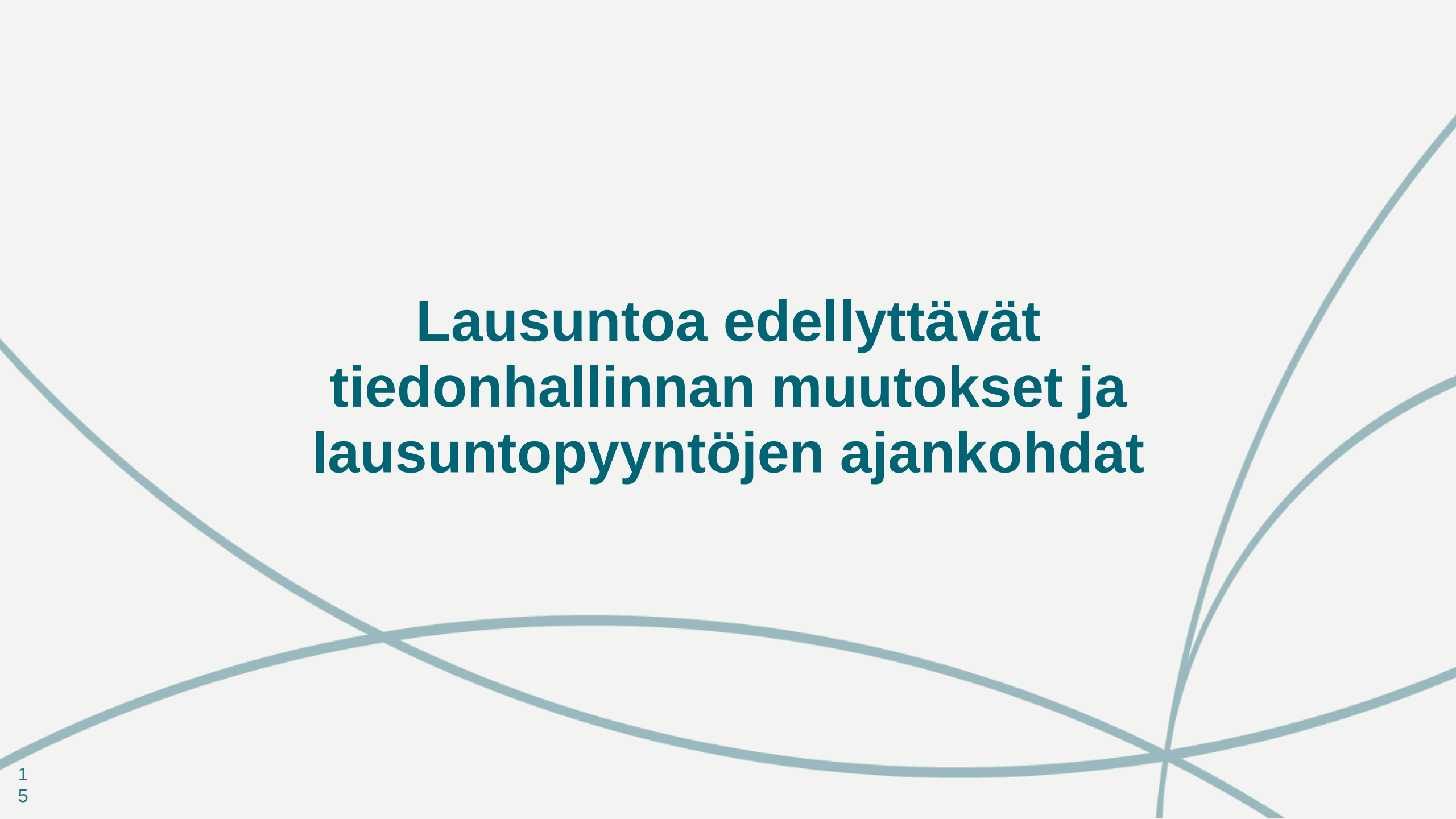
Toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava 5.3 §:n mukainen arviointi, kun valmisteltavat säännökset vaikuttavat tietoaineistoihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi ministeriön on arvioitava suunniteltujen säännösten vaikutukset asiakirjojen julkisuuteen ja salassapitoon. (TiHL 8.2 §)

Valtion virastojen ja laitosten on arvioitava tiedonhallintaan vaikuttavien muutosten taloudelliset vaikutukset tehdessään 5.3 §:n mukaista arviointia (TiHL 8.1 §). Valtiovarainministeriö on ohjeistanut arviointia osana tiedonhallintalain lausuntomenettelystä annettua ohjetta.

Valtion virastojen ja laitosten on toimitettava valtiovarainministeriölle TiHL 5.3 §:n ja 8.1 §:n perusteella tehty arviointi tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämistä, yhteentoimivuutta ja tietoturvallisuutta koskevaa lausuntoa varten, kun arvioidulla muutoksella on merkittäviä taloudellisia tai toiminnallisia vaikutuksia tiedonhallintaan tai toimintaan taikka muutos koskee julkisen hallinnon yhteisten tietovarantojen rajapintojen tietorakenteiden olennaisia muutoksia. (TiHL 9 §)
Valtiovarainministeriö on antanut ohjeen lausuntomenettelystä.

Muutosvaikutuksen arvioinnin vaiheet ja lausuntomenettely

Lausuntoa edellyttävät tiedonhallinnan muutokset ja lausuntopyyntöjen ajankohdat

Lausuntoa edellyttävät tiedonhallinnan muutokset (VNA 1301/2019, 2 §)

- Julkisen hallinnon tai valtion yhteisen tieto- ja viestintätekni- sen palvelun tai tietovarannon hankinnan, kehittämisen tai muutoksen kokonaiskustannus vähintään 1 M€
- Toimialojen tai toimialan yhteiseen käyttöön tarkoitettu tieto- ja viestintätekni- sen palvelun tai tietovarannon hankinnan, kehittämisen tai muutoksen kokonaiskustannus vähintään 5 M€
- Viraston omaan käyttöön tarkoitettu tieto- ja viestintätekni- sen palvelun tai tietovarannon hankinnan, kehittämisen tai muutoksen kokonaiskustannus vähintään 5 M€ ja käyttöönotolla on vaikutuksia muiden viranomaisten tiedonsaantiin
- Julkisen hallinnon tai valtion yhteisten tietovarantojen rajapintojen tietorakenteiden muutoksen kokonaiskustannus on vähintään 1 M€

Lausuntomenettelyssä kokonaiskustannuksella tarkoitetaan hankinnan, kehittämisen tai muutoksen arvioitua kustannusta ja muille julkisen hallinnon toimijoille aiheutuvia käyttöönoton kustannuksia.

Lausuntopyynnön ajankohta (VNA 1301/2019, 4 §)

Valtion viraston tai laitoksen on pyydettävä valtiovarainministeriön lausunto:

1. Kehysvalmistelun yhteydessä kehyspääöstä edeltävän vuoden lokakuun loppuun mennessä
2. Talousarviovalmistelun yhteydessä varainhoitovuotta edeltävän vuoden helmikuun loppuun mennessä, jos lausuntoa ei ole annettu kehysvalmistelun yhteydessä
3. Lisätalousarviovalmistelun yhteydessä valtiovarainministeriön kanssa sovittavalla aikataululla

Kaksi kuukautta ennen määrärahan käyttöä koskevaa päätöstä, jos lausuntoa ei ole annettu toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä (edellä kohdat 1-3)

Lisäksi, kun valtiovarainministeriön antaman lausunnon jälkeen lausunnon kohde on olennaisesti muuttunut.

Mikäli valtion virastolla tai laitoksella on tarve poiketa säädetyistä määräajoista, on asiasta neuvoteltava valtiovarainministeriön kanssa.

Lausuntopyynnön tietosisältö

Lausuntopyynnön tietosisällön koostaminen

- Valtiovarainministeriö antaa lausunnon tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämisestä, yhteentoimivuudesta ja tietoturvallisuudesta, minkä lisäksi lausunnoissa otetaan huomioon muutoksen taloudelliset vaikutukset → Lausuntojen sisältö ohjaa vaatimuksia lausuntopyynnön tietosisällölle.
- Lausuntopyynnössä kuvataan suunniteltua muutosta ja sen arvioituja vaikutuksia. Lausuntopyynnössä tulee kiinnittää huomiota siihen, että arvioidut vaikutukset tulevat riittävällä tavalla yksilöidyiksi ja kohdennetuiksi.
- Merkittävä osa tietosisällöstä muodostuu tiedonhallinnan muutosvaikutusten ja taloudellisten vaikutusten arvioinnin kautta. Arvioinnin lopputulosten lisäksi tarvitaan tietoja arvioinnissa käytetyistä perusteluista.
- Lisäksi tarvitaan kehittämiskohteen taustatietoja ja tietoja uudistuksen toteutussuunnitelmasta
- Lausuntopyynnön voi koostaa hyödyntämällä ja yhdistelemällä:
 - Viraston omia asiakirjapohjia (esim. esiselvitys, hankesuunnitelma, muutosvaikutusten arvioinnin asiakirjat, investointilaskelmat) ja Hankesalkkupalvelun ICT-hankkeiden raportointitietoja
 - Lausuntomenettelyä varten laadittuja mallipohjia (VM:n ohjeen liitteet 2 ja 3)
 - Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointi -suosituksen liitteitä täydentäen tällöin lausuntopyynnön tietosisältöä VM:n ohjeen avulla niillä tietosisällöillä, jotka eivät sisälly lautakunnan suosituksen liitteisiin (esim. taustatiedot, yhteisten palveluiden hyödyntäminen ja taloudellisten vaikutusten arviointi). Viraston on myös varmistettava, että arvioinnissa on otettu huomioon myös muihin toimijoihin kohdistuvat vaikutukset ja että lausuntopyyntöaineistoon kuvataan riittävällä tavalla arvioinnissa käytetyt perustelut.

Lausuntopyynnön tietosisältö tiivistettynä

Tiedonhallinnan muutos

Kehittämiskohde

Lausuntopyynnön peruste

Lausuntopyynnön ajankohta

Vastuuviranomainen, osallistujat

Kehittämisen lähtökohdat,
tausta ja päätökset

Investointityyppi

Muutoksen kuvaus ja tavoitteet

Muutos ja sen kohdentuminen

Kehittämisen tavoitteet ja niiden
kytkeytyminen muihin
tavoitteisiin

Hyötyjen seuranta ja mittarointi

Toteutus

Vaiheet, aikataulut, tuotokset

Riippuvuudet

Riskit

Ohjausmenettelyt ja
sidosryhmien osallistaminen

Vaikutukset tiedonhallintaan

Vaikutukset tehtäviin, vastuisiin, prosesseihin ja/tai palveluihin

Vaikutukset yhteisten tietovarantojen ja tietojärjestelmien
hyödyntämiseen

Vaikutukset tietovarantojen ja tietojärjestelmien
yhteentoimivuuteen

Vaikutukset tietoturvallisuuteen ja jatkuvuuden
varmistamiseen

Taloudelliset vaikutukset

Arviointimenettelyt ja perustelut

Kustannus-hyötyanalyysilaskelma

Ohjeessa tietosisältöjen uudelleenryhmittelyä 1/2

Vaikutukset yhteisten tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämiseen

- Yhteisten tietovarantojen hyödyntäminen: tietojen yhteiskäyttöisyys
- Tietojen saantioikeuksien ja luovutusvelvoitteiden muutostarpeet
- Yhteisten tietojärjestelmien hyödyntäminen: valtion yhteiset ja toimialakohtaiset

Vaikutukset tietovarantojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen

- Vaikutukset viranomaisten väliseen tiedonvaihtoon (nykytila – muutos – tavoitetila)
 - Miten ja miltä viranomaisilta tietoja vastaanotetaan ja kenelle luovutetaan nykytilassa vs. kehittämisen jälkeen?
 - Muuttaako kehittäminen tietojen luovuttamisen menettelyjä, luovutettavia tai vastaanotettavia tietoja, entä tietojen luovutustapoja?
- Vaikutukset viranomaisten ja hallinnon asiakkaiden väliseen tiedonvaihtoon (nykytila – muutos – tavoitetila)

Kehittämisen kohde vaikuttaa arviointiin:

- Omaan käyttöön tarkoitettu → korostuu tietojen saanti muilta ja tietojen ylläpidossa käytetyt menettelyt sekä yhteisten ratkaisujen hyödyntäminen
- Usean viranomaisen käyttöön tarkoitettu → em. lisäksi yhteistä ratkaisua käyttäviin toimijoihin kohdistuvat vaikutukset (hyödyntäminen ja tietojen ylläpito)

Ohjeessa tietosisältöjen uudelleen ryhmittelyä 2/2

Vaikutukset tietoturvallisuuteen ja jatkuvuuden varmistamiseen

- Muutosten ja niiden vaikutusten arviointi on jäsennetty:
 - Tiedonhallintayksikölle säädetyt vaatimukset varmistaa tietoturvallisuus
 - Viranomaisen vastuulla olevien tietoaineistojen tietoturvallisuutta koskevat vaatimukset
 - Viranomaisen käyttämien tietojärjestelmien tietoturvallisuutta koskevat vaatimukset
- Miten ja millä perusteilla tietoturvallisuuden ja varautumisen vaatimukset ja toimenpiteet muuttuvat uudistuksessa
 - Valtion virastojen ja laitosten tulee toteuttaa tiedonhallintalain 4 luvussa säädetyt tietoturvallisuuden perusvaatimukset
 - Perustelujen kuvaaminen: Viranomaiselle säädettyjen vaatimusten muuttuminen ja/tai vaatimuksia toteuttavien toimenpiteiden muuttuminen, jolloin perusteena myös uhka-/riskiarvioinnit

Vaikutusten arvioinnissa ja lausuntopyynnön koostamisessa huomioitava:

- Tarvittaessa vaikutuksia arvioitava myös muiden viranomaisten osalta
- Lausuntomenettelyn ohjeessa ja sen liitteessä 2 ei ole kuvattu kaikkia tiedonhallintalain 4 luvun vaatimuksia → Tiedonhallintalautakunnan suositusten hyödyntäminen

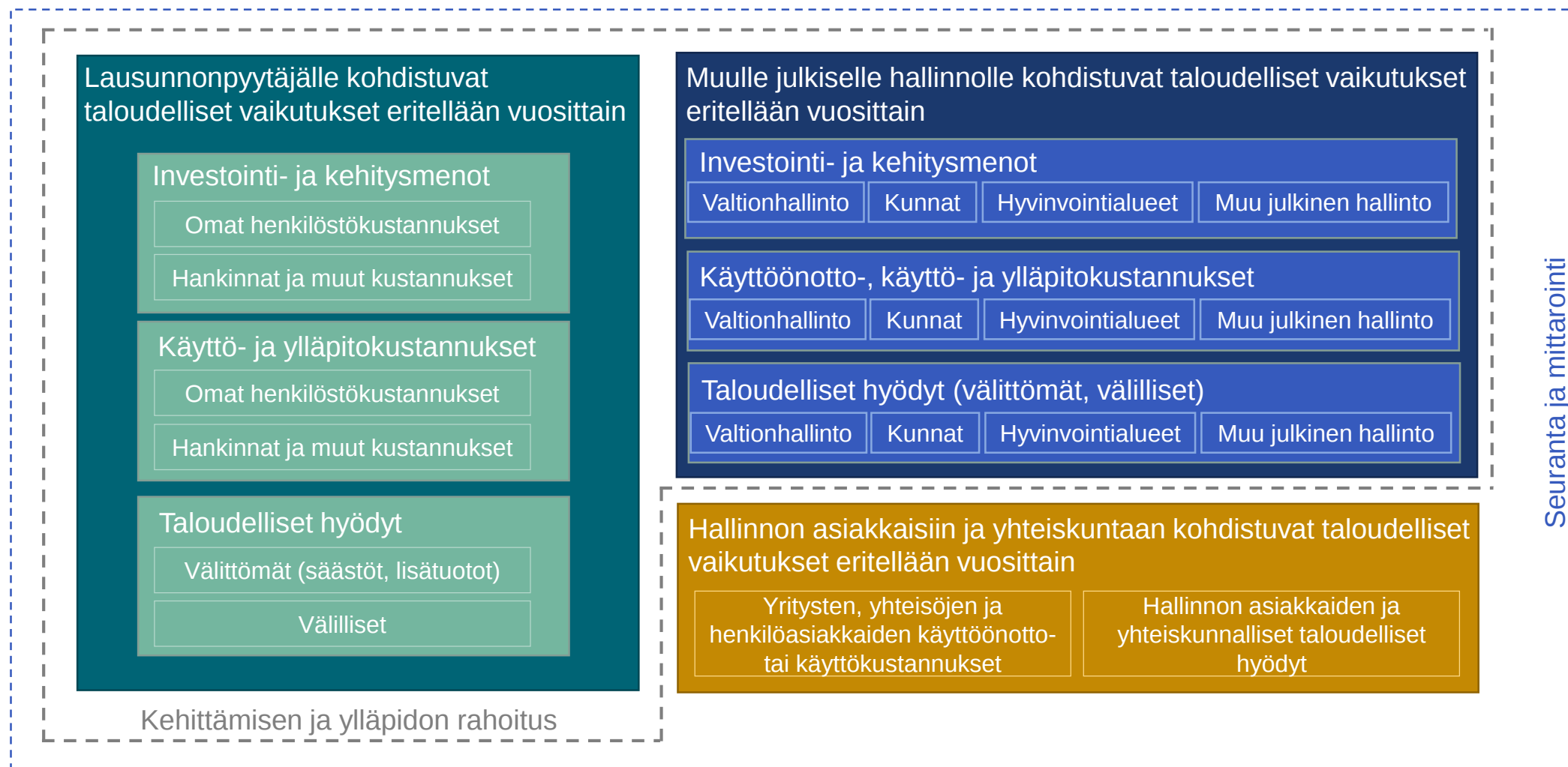
Taloudellisten vaikutusten arviointi

Taloudellisten vaikutusten arviointi (TiHL 8.1 §)

- Valtion virastojen ja laitosten on tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnin yhteydessä arvioitava myös muutosten taloudelliset vaikutukset. Lausuntopyynnössä taloudellisten vaikutusten arvioinnin yksityiskohtaiset tiedot esitetään kustannus-hyötyanalyysilaskelmalla.
- Arviointia tulee toteuttaa sekä viraston tai laitoksen oman toiminnan osalta että laajemmin valtion ja julkisen talouden kokonaisuuksissa, minkä lisäksi osassa uudistuksia on mielekästä huomioida yhteiskunnallisia vaikutuksia, kuten hallinnon asiakkaisiin kohdistuvia vaikutuksia → tavoitteena kokonaisvaikutusten tunnistaminen.
- Taloudellisia vaikutuksia tarkastellaan elinkaaren näkökulmasta ja vaikutukset kohdennetaan arvioinnissa vuosittain eri toimijoille ja tarpeen mukaan esim. eri tietovarannoille tai tietojärjestelmille. Riittävä erittely helpottaa myöhempää seurantaa.
 - Kustannukset eritellään lajin mukaan investointi- ja kehittämismenoihin, käyttö- ja ylläpitokustannuksiin sekä tarvittaessa asiakkaan käyttöönotto- ja käyttökustannuksiin. Lisäksi lausunnonpyytäjän osalta kustannukset eritellään vähintään 1) henkilöstökustannuksiin sekä 2) hankintoihin ja muihin kustannuksiin.
 - Taloudelliset hyödyt eritellään vähintään niiden kohdentumisen mukaan eri toimijoille ja vuosille. Lausuntomenettelyn ohjeen liite 3 kustannus-hyötyanalyysin mallipohja mahdollistaa lisäksi hyötyjen tyypittelyn välittömiin, välillisiin ja yhteiskunnallisiin hyötyihin.
 - Sekä taloudellisten että laadullisten hyötytavoitteiden osalta on keskeistä kiinnittää huomioita siihen, miten hyötyjen toteutumista voidaan seurata ja arvioida kehittämisen aikana ja sen päätyttyä.
- Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa esitetään lisäksi arvio kehittämisen rahoituksesta ja vaikutuksista määrärahatarpeisiin, tarvittaessa myös muiden toimijoiden osalta. Jos kyseessä maksullinen toiminta tai kustannusten korvaus, on arvioinnissa otettava huomioon vaikutus asiakasmaksuihin.
- Suunnittelun varhaisessa vaiheessa kustannustiedot voivat olla karkeita arvioita, mutta se ei poista tarvetta niiden tekemiselle ja mahdollisesti erilaisten skenaarioiden ennakoimiselle → taloudellisten riskien hallinnan tukeminen ja vaihtoehtojen vertailu.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnin laajuus

Kustannus-hyötyanalyysin mallipohja (liite 3)

Tietoja täytetään kolmelle välilehdelle

Yhteenveto-välilehti

- Välilehdelle syötetään taustatiedot ja tarpeelliset lisätiedot, esim. mahdolliset maksulliseen toimintaan liittyvät tiedot.
- Välilehdelle muodostuu yhteenveto laskelmaan syötetyistä tiedoista.

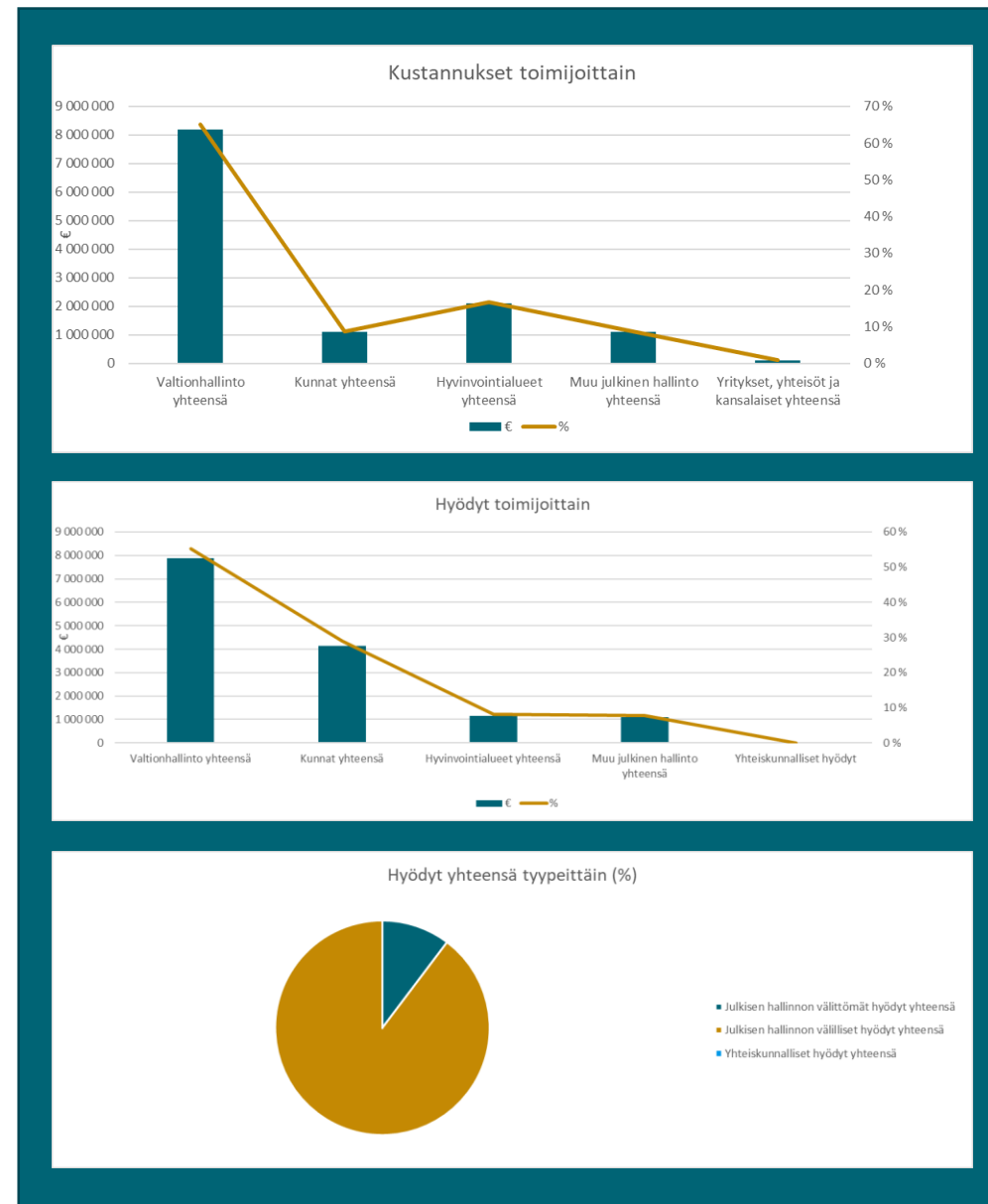
Kustannus-hyötyanalyysi -välilehti

- Kustannusten ja taloudellisten hyötyjen erittely vuosittain ja toimijoittain, tarvittaessa myös esim. per tietojärjestelmä.
- Käytön helpottamiseksi välilehdellä oletuksena näkyvissä vain lausunnonpyytäjää koskevat rivit.

Rahoitus-välilehti

- Suunnitellun rahoituksen erittely vuosittain, organisaatioittain ja rahoituslähteittäin. Myös mahdollisen lisärahoitustarpeen erittely.
- Tarvittaessa tiedot esitetään myös muiden julkisen hallinnon toimijoiden osalta.

Kustannus-hyötyanalyysin mallipohjan Kaaviot-välilehdelle muodostuu automaattisesti kaavioita, jotka tukevat kehittämisen taloudellisten vaikutusten tarkastelua eri näkökulmista.

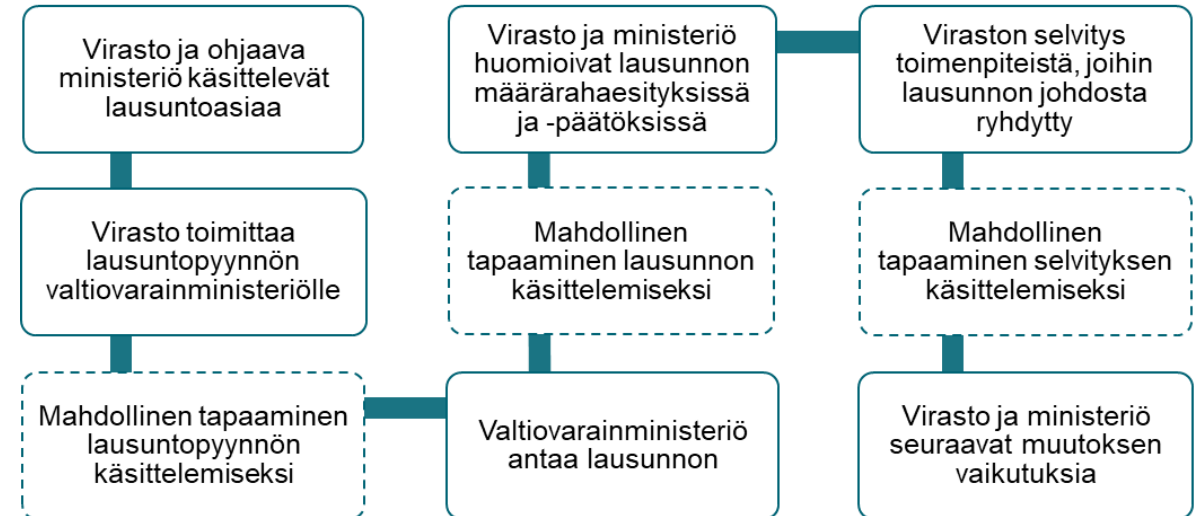
The background features several thin, teal-colored lines that curve and intersect across the page, creating a modern, abstract design.

Selvityksen toimittaminen valtiovarainministeriöön

Lausuntoprosessi päättyy selvityksen toimittamiseen

- Lausunnon antamisen jälkeen virasto tai laitos antaa selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin se on lausunnon johdosta ryhtynyt.
- Selvityksessä vastataan valtiovarainministeriön lausunnossa antamiin suosituksiin. Selvityksessä kuvattavat toimenpiteet voivat olla toteutettuja tai suunniteltuja.
- Selvitys toimitetaan muistion muodossa. Selvityksen alussa voi olla yleinen tilannekatsaus ja esim. viittaus Hankesalkkupalveluun tehtyyn tilanneraportointiin, minkä jälkeen vastataan valtiovarainministeriön lausunnon (numeroituihin) suosituksiin.
- Tarkoitus ei ole, että selvityksenä toimitettaisiin uusi lausuntopyyntöaineisto. Valtiovarainministeriö ei anna selvityksen nojalla uutta lausuntoa.

Lausuntomenettely prosessina

Tilaisuuden päättäminen

Tilaisuuden päättäminen

Lisätietoja ja yhteystiedot

- Lausuntomenettelyn ohje liitteineen sekä tämän tilaisuuden esitysaineisto valtiovarainministeriön verkkosivuilla: <https://vm.fi/tiedonhallintalain-lausuntomenettely>
- Usein kysytyt kysymykset -osiosta löytyy vastauksia virastojen esittämiin kysymyksiin: vm.fi/usein-kysytyt-kysymykset-tiedonhallintalain-lausuntomenettelysta
- Yhteydenotot: [Tiedonhallintalaki.lausuntomenettely.vm\(at\)gov.fi](mailto:Tiedonhallintalaki.lausuntomenettely.vm(at)gov.fi)

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

VM.FI | @VMUUTISET